COMMERCE				
Nam	ne & Signature of the Invigilator	PAPER-II OCT-14/17	ICR Answer Sheet No	.:
•••••			Roll No.:	
	а.		Roll Number in words:	
Time	e : 1.15 Hours]	No. of Printed Pages	: 24	[Maximum Marks: 100
Instr	uctions for the Candidates			
1. 2. 3.	Write your Roll Number in the space programmer of the commencement of examination, to open the booklet and compulsorily expression of the first to open the booklet and compulsorily expression of the first to open the booklet and compulsorily expression of the first the first the commencement of examination, to open the booklet and do not accept an immediately by a correct booklet booklet will be replaced nor any (iii) After this verification is over, the	the choice type questions. All question booklet will be given examine it as below: booklet, tear off the paper seal on the property of the paper seal on the property of questions in the book missing or duplicate or not in set from the invigilator within the extra time will be given.	the edge of this cover page. E let with the information principal order or any other discrete period of five minutes. Af	Oo not accept a booklet without need on the cover page. Faulty epancy should be got replaced terwards, neither the question
	number should be entered on this	s test booklet.		
4.	Each item has upto four alternative responsion. The answer letter should entire			a capital letter for the selected
	option. The answer letter should entire	ry be contained within the corre	sponding square.	
	Correct method	Wrong method	A OR	
5. 6. 7. 8.	Read instructions given inside carefully. Rough work is to be done in the end of the booklet only. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.			
10.	Use of any Calculators or log tables or	any other electronic devices is	prohibited.	
11.	There shall be no negative marking.			
12.	In case of any discrepancy in Gujarati a	and English version of questions	s the English version should	be taken as final.
	ાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :	2		
1.				
2.	આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવકાલ્પક ઉત્તરા ઘરાવતા કુલ પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપસ્તિ			ચોલી અને કર જિયાનમાત્રે નીરો
3.	મુજબ પરીક્ષણ કરવું.	કા આવવાના આવશે. પ્રવેન વાંતાનાટ હ	દરભાગ, ઉપલ્યાર પ્રત્યાસાયાડા	ગાલા અને રસા કસાલકા નામ
	(i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ સ્વીકારશો નહીં.	કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાર્ડ	ો નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ	ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા
	(ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્ર હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અ પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાર આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવા (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાયપછી, ટેસ્ટ પુ	મથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈ' સેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા માં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય સ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવ	ષણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પ . પણ આપવામાં આવશે નહીં. હો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્ર	ા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુકત પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં શ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4.	પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં ર		ાસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપી	ટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ
	સાચી રીત :	ખોટી રીત :	🛕 અથવા	
5.	આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી	. આપવામાં આવેલ ICR જગાબ પત્રકમ	ાં પેપર–૨ લખેલ વિભાગમાં જ લ	ખવા.
6.	અંદર આપેલ સૂચનાઓ ઘ્યાનપૂર્વક વાંચો.	9.0		
7.	આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું ૨ફ કામ		2021 220 12	2 1 -0 - 1 - 0 2
8.	નહીં. પરીક્ષા પૂર્શ થયા બાદ ઉમેદવા૨ પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની કુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.			ગામા પરીક્ષાખંડની બહાર જઇ શકશે છે.
9.	માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.	000 - 1 0 - 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0		
10.	12:			
11. 12.	ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કો		ર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.	

COMMERCE

PAPER - II

વાણિજય

પેપર-II

Note: This paper contains **FIFTY** (50) multiple-choice/Assertion and Reasoning Matching questions, each question carrying **TWO** (2) marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

- 1. Internal environment is also called
- 1. આંતરિક પર્યાવરણને કહેવામાં આવે છે:

as:

(A) સમષ્ટિ વિશાળ પર્યાવરણ

(A) Macro-environment

(B) Micro-environment

- (B) લઘુ પર્યાવરણ
- (C) Internationl environment
- (C) આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ
- (D) Technological environment
- (D) टेक्नोबोळ पर्यावरण
- 2. Environmental scanning is done:
- 2. પર્યાવરણનું સૂક્ષ્મ વીક્ષણ કરવામાં આવે
- (A) For increasing business environment
- છે :
- (B) For giving new direction to the business
- (A) ધંધાકીય પર્યાવરણમાં વધારા માટે
- (C) For creating new ventures in business
- (B) ધંધાને નવી દિશા આપવા માટે

- (D) For meeting growing competition from the rivals
- (C) ધંધામાં નવા સાહસના સર્જન માટે
- (D) પ્રતિ સ્પર્ધકો દ્વારા વધતી હરીફાઈને પહોંચી વળવા માટે

- 3. Which one of the following is *not* a feature of capitalism?
 - (A) No freedom in fixing the price
 - (B) Freedom of enterprises
 - (C) Profit maximization
 - (D) Freedom of choice
- 4. Which one is not an element of second generation reforms?
 - (A) High growth of agriculture
 - (B) Growing Indian transnational corporations
 - (C) Empowering the poor
 - (D) HYVP and GRT
- 5. The liberalisation has:
 - (A) expanded the scope of private sector
 - (B) restricted the scope of private sector
 - (C) maintained the status quo of private sector
 - (D) expanded the scope of public sector

- 3. નીચે પૈકી કઈ મૂડીવાદની લાક્ષણિકતા નથી :
 - (A) કિંમત નિર્ધારિણમાં કોઈ સ્વતંત્રતા ન હોવી
 - (B) સાહસોને સ્વતંત્રતા
 - (C) નફાનું મહતમીકરણ
 - (D) પસંદગીની સ્વતંત્રતા
- 4. કયુ બીજા પેઢીના સુધારાનું તત્વ નથી ?
 - (A) કૃષિના ઊંચો વિકાસ
 - (B) વધતી રાષ્ટ્રીય બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ
 - (C) ગરીબોને સશકત બનાવાનું
 - (D) HYVP अने GRT
- 5. ઉદારીકરણ દ્વારા:
 - (A) ખાનગીક્ષેત્રનો વ્યાપ વઘ્યો છે
 - (B) ખાનગીક્ષેત્રનો વ્યાપ સીમિત થયો છે
 - (C) ખાનગીક્ષેત્ર જેમ છે તેમ રહ્યું છે
 - (D) જાહેરક્ષેત્રનો વ્યાપ વધ્યો છે

- 6. All of the following are fundamental accounting assumptions, *except*:
 - (A) Business entity
 - (B) Accrual
 - (C) Going concern
 - (D) Consistency
- 7. Outgoing partner is compensated for parting with firm's future profits in favour of remaining partners. In what ratio do the remaining partners contribute to such compensation amount?
 - (A) Gaining ratio
 - (B) Capital ratio
 - (C) Sacrificing ratio
 - (D) Profit-sharing ratio
- 8. When the object of reconstruction is usually to reorganise capital or to compound with creditors or to effect economies, then such type of reconstruction is called:
 - (A) Internal reconstruction with liquidation of a company
 - (B) Internal reconstruction without liquidation of a company
 - (C) External reconstruction
 - (D) Absorption

- 6. નીચેના એક સિવાય બધા જ મૂળભૂત હિસાબી અનુમાન છે :
 - (A) ધંધાકીય એકમ
 - (B) ઉપાર્જન
 - (C) ચાલુ એકમ
 - (D) સંગતતા
- 7. ભવિષ્યના નકાને બાકી રહેતા ભાગીદારોની તરફેણમાં જતો કરવા માટે બહાર જતા ભાગીદારને ક્ષતિપૂર્તિ કરવામાં આવે છે બાકી રહેતા ભાગીદારો આ ક્ષતિપૂર્તિની રકમ કયા પ્રમાણમાં યોગદાન કરે છે ?
 - (A) લાભ-પ્રમાણ
 - (B) મૂકી-પ્રમાણ
 - (C) ત્યાગ-પ્રમાણ
 - (D) નફા-વહેંચણી પ્રમાણ
- 8. જયારે પુનઃનિર્માણનો હેતુ મૂડીની પુનર્રચનાનો અથવા લેણદાર સાથે બાંધ–છોડ કરવાનો અથવા આર્થિક લાભ લેવાનો હોય ત્યારે આ પ્રકારના પુનઃનિર્માણને કહેવામાં આવે છે:
 - (A) કંપનીનું નાદારી—સાથેનું આંતરિક પુનઃનિર્માણ
 - (B) કંપનીનું નાદારી–સિવાયનું આંતરિક પુનઃનિર્માણ
 - (C) બાહ્ય પુનઃ નિર્માણ
 - (D) वि**सय**न

- 9. The contribution margin increases when revenues remain the same and:
 - (A) variable cost per unit increases
 - (B) variable cost per unit decreases
 - (C) fixed cost decreases
 - (D) fixed cost increases
- 10. The interest on calls-in-advance is paid for the period from the......
 - (A) date of receipt of application money to the due date of call
 - (B) date of receipt of allotment money to the due date of call
 - (C) date of receipt of advance to the due date of call
 - (D) due date of call to the date of dividend payment

- 9. જયારે ઉપજ સરખી રહીને ફાળાનું પ્રમાણ વધે છે ત્યારે :
 - (A) દર એકમે ચલ-લાગત વધે છે
 - (B) દર એકમે ચલ-લાગત ઘટે છે
 - (C) સ્થિર-લાગત ઘટે છે
 - (D) સ્થિર-લાગત વધે છે
- 10. અગાઉથી પ્રાપ્ત માંગેલ નાણાં પરનું વ્યાજ(નીચેના કયા) સમય માટે આપવામાં આવેછે :
 - (A) અ૨જી-નાણાંની ૨સીદ-તારીખથીમાંગણાની નિયત તારીખ સુધી
 - (B) ફાળવણી-નાણાંની રસીદ-તારીખથીમાંગણાની નિયત-તારીખ સુધી
 - (C) અગાઉ-રસીદની તારીખથી માંગણાની નિયત-તારીખ સુધી
 - (D) માંગણાની નિયત તારીખથી કિવિકન્કની ચૂકવણીની તારીખ સુધી

- 11. The demand curve slopes downward because:
 - (A) Increase in prices increases quantity demanded
 - (B) Decrease in prices increases quantity demanded
 - (C) Price change does not change quantity
 - (D) Change in quantity does not depend on changes in prices
- 12. The income elasticity of a product was found to be negative which indicates that:
 - (A) More quantity would be purchased if income decreased
 - (B) More quantity would be purchased if income increased
 - (C) Less quantity would be purchased if income decreased
 - (D) Same quantity would be purchased if income increased

- 11. માંગનો વક્ર નીચેની તરફ ઢળે છે કારણકે:
 - (A) ભાવ વધારો માંગની માત્રામાં વધારો લાવે છે
 - (B) ભાવમાં ઘટાડો માંગની માત્રામાં વધારો લાવે છે
 - (C) ભાવમાં ફેરફાર માત્રામાં ફેરફાર કરતો નથી
 - (D) માત્રામાં ફેરફારો તે ભાવમાં ફેરફારો પર આધારિત નથી
- 12. એક પેદાશની આવકની સાપેક્ષતા ૠુણાત્મક જોવા મળી તે દર્શાવે છે :
 - (A) આવકમાં ઘટાકો ખરીદીના જથ્થામાં વધારો કરશે
 - (B) આવકમાં વધારો ખરીદીના જથ્થામાં વધારો કરશે
 - (C) આવકમાં ઘટાકો ખરીદીના જથ્થામાં ઘટાકો કરશે
 - (D) આવકમાં વધારોથી ખરીદીનો જથ્થા સમકક્ષ રહેશે

- 13. For maximising utility, a consumer is constrained by :
 - (A) Its income
 - (B) Choices of the products
 - (C) Prices of the products
 - (D) All of the above
- 14. A consumer benefits most in:
 - (A) Oligopolistic market
 - (B) Perfectly competitive market
 - (C) Monopoly market
 - (D) Regulated market
- 15. A seller sells in two different markets. In first market the price elasticity of demand is 0.6 and in the second market it is 0.3. The seller wants to increase sales by 10% in both the markets. The seller will:
 - (A) reduce the price by the same percentage in both markets
 - (B) increase the price in the firstmarket and decrease the price in the second market
 - (C) decrease the price in the first market and increase the price in the second market
 - (D) decrease the price in the first market and second market both, but a larger decrease in the second market

- 13. તુષ્ટિગુણના મહતમીકરણ અંગે ગ્રાહકનું સીમાબંધન/મર્યાદા છે :
 - (A) તેઓની આવક
 - (B) પેદાશની પસંદગી
 - (C) પેદાશની કિંમત
 - (D) ઉપરોક્ત બધા જ
- 14. ગ્રાહકને સૌથી વધુ લાભ મળે છે :
 - (A) અલ્પ હસ્તક હરીફાઈ બજારમાં
 - (B) પૂર્ણ હરીફાઈ બજારમાં
 - (C) ઈજારાગ્રસ્ત બજારમાં
 - (D) નિયંત્રિત બજારમાં
- 15. કોઈ વિક્રેતાને જુદા જુદા બજારમાં વેચાણ કરે છે. એક બજારમાં કિંમતની મૂલ્ય સાપેક્ષતા 0. 5 છે અને દ્વિતીય બજારમાં કિંમતની મૂલ્ય સાપેક્ષતા 0. 3 છે. વિક્રેતા બન્ને બજારમાં વેચાણમાં ૧૦ ટકાનો વધારો કરવાની ઈચ્છા ધરાવે છે. વિક્રેતા:
 - (A) કિંમતમાં એકસરખો ઘટાડો બન્ને બજારમાં કરશે
 - (B) પ્રથમ બજારમાં કિંમતમાં વધારો અને બીજા બજારમાં કિંમતમાં ઘટાડો કરશે
 - (C) પ્રથમ બજારમાં કિંમતમાં ઘટાકો અને દ્વિતીય બજારમાં કિંમતમાં વધારો કરશે
 - (D) બન્ને બજારમાં કિંમતમાં ઘટાડો કરશે પરંતુ દ્વિતીય બજારમાં કિંમતમાં વધારે ઘટાડો કરશે

- 16. Classification of M.Com students according to their specialization is an example of the following:
 - (A) Nominal data
 - (B) Ordinal data
 - (C) Interval data
 - (D) Ratio data
- 17. Type-I error is defined as the probability to :
 - (A) accept a hypothesis when it is true
 - (B) accept a hypothesis when it is false
 - (C) reject a hypothesis when it is false
 - (D) reject a hypothesis when it is true
- 18. Which of the following is *not* a standard type of sampling?
 - (A) Stratified sampling
 - (B) Simple cluster sampling
 - (C) Cluster sampling
 - (D) Systematic sampling

- 16. એમ.કામ. (M.Com.) ના વિદ્યાર્થીઓનું વિશિષ્ટીકરણ મુજબનું વર્ગીકરણ નીચેનું ઉદાહરણ છે :
 - (A) નામયુકત ડેટા
 - (B) ક્રમિક સંખ્યા ડેટા
 - (C) અંતરાલ કેટા
 - (D) ગુણોત્તર કેટા
- 17. પ્રથમ પ્રકારની ભૂલની વ્યાખ્યા એ રીતે કરવામાં આવે છે કે સંભાવિત :
 - (A) જયારે પરિકલ્પના સાચી હોય, ત્યારે સ્વીકારવી
 - (B) જયારે પરિકલ્પના ખોટી હોય, ત્યારે સ્વીકારવી
 - (C) જયારે પરિકલ્પના ખોટી હોય, ત્યારે અસ્વીકારવી
 - (D) જયારે પરિકલ્પના સાચી હોય, ત્યારે અસ્વીકારવી
- 18. નીચેના પૈકી કઈ કયું પ્રમાણિત પ્રકારનું નિદર્શન નથી :
 - (A) स्तरीय निदर्शन
 - (B) સામાન્ય જૂથ નિદર્શન
 - (C) थूथ निध्रशन
 - (D) વ્યવસ્થિત નિદર્શન

- 19. Which of the following statements, on testing of a hypothesis is always true?
 - (A) When the null hypothesis is rejected at 5% level of significance, it is always rejected at 1% level also
 - (B) When the null hypothesis is rejected at 1% level of significance, it is also rejected at 5% level also
 - (C) When the null hypothesis is not rejected at 1%, it is rejected at 5% level of significance,
 - (D) No definite assertion can be made
- 20. Which of the following softwares
 has applications in both
 Mathematics and Statistics?
 - (A) SPSS
 - (B) SAS
 - (C) R
 - (D) None of the above

- પરિકલ્પનાના પરીક્ષણ માટે નીચેનામાંથી
 કયું વિધાન હંમેશા સાચું છે :
 - (A) જયારે શૂન્ય પરિકલ્પના ૫% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ નકારાય છે ત્યારે તે ૧% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ હંમેશા નકારાય છે
 - (B) જયારે શૂન્ય પરિકલ્પના ૧% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ નકારાય છે ત્યારે તે ૫% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ પણ નકારાય છે
 - (C) જયારે શૂન્ય પરિકલ્પના ૧% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ નકારાતી નથી, ત્યારે તે ૫% ની સાર્થકતાની કક્ષાએ નકારાય છે
 - (D) કોઈ એક ચોકકસ દૃઢ કથન થઈ શકતું નથી
- 20. નીચેના પૈકી કયું સોફ્ટવેર ગણિતશાસ્ત્ર અને આંકડાશાસ્ત્રમાં લાગુ પડે છે ?
 - (A) SPSS
 - (B) SAS
 - (C) R
 - (D) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

- 21. The original source of an organization's culture is most strongly associated with any one of the following:
 - (A) Influences of overseas
 - (B) General economic trends
 - (C) The vision of the organization's founder(s)
 - (D) Political factors in the external environment
- 22. It is the organization structure which brings about horizontal coordination to project and hence the chances of success of the projects are higher. It is called as:
 - (A) Functional structure
 - (B) Matrix organization structure
 - (C) Hybrid structure
 - (D) Divisional structure

- 21. વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિનો મૂળ સ્ત્રોત નીચેના પૈકી કયા સાથે ખુબ મજબુતાઈથી સંકળાયેલ છે ?
 - (A) વિદેશી અસરો
 - (B) સામાન્ય આર્થિક પ્રવાહો
 - (C) ધંધાકીય એકમના સ્થાપક (કો) નું દૂરંદેશીપણું
 - (D) બાહ્ય પર્યાવરણના રાજકીય પરિબળો
- 22. તે એવું વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખું છે જે પ્રોજેકટમાં સમકક્ષ સંકલન અને સફળતાની શકયતા લાવે છે, તેને કહેવામાં આવે છે :
 - (A) કાર્યશીલ માળખું
 - (B) સંપુટ (મેટ્રીકસ) વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખું
 - (C) મિશ્ર વ્યવસ્થાતંત્રીય માળખું
 - (D) વિભાગીય માળખું

23.	Which is not a characteristic of 23.	નીચેના પૈકી અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્રનું કયું લક્ષણ
	informal organization ?	નથી ?
	(A) General nature is official	(A) સામાન્ય સ્વરૂપ નિયમસર હોવું
	(B) Authority and responsibility	(B) સત્તા અને જવાબદારી મહત્વના ખ્યાલે
	are major concepts	છે
	(C) Primary focus on person not	as to the
	position	(C) પ્રાથમિક કેન્દ્રીયતા વ્યક્તિલક્ષી છે
	(D) Guidelines for behaviour is	સ્થાનલક્ષી નથી
	rules	(D) વર્તણૂંકની માર્ગદર્શિકા નિયમો છે
24.	Which is <i>not</i> a characteristic of 24.	નીચેના પૈકી કઈ વ્યવસ્થાતંત્રના આયોજનર્ન
	planning in an organisation?	લાક્ષણિકતા નથી ?
	(A) Pervasive	(A) સર્વવ્યાપ્ત
	(B) Non-rational	(B) બિન-તાર્કિક
	(C) Perpetual	(C) શાશ્વત
	(D) Integrated process	(D) સુગ્રથિત પ્રક્રિયા

12

Commerce-II

- organisation, the purpose of which is to identify the business areas in which an organisation will carry out its operations and states how these businesses can be coordinated to make the organisation more competitive:
 - (A) Operational strategy
 - (B) Business level strategy
 - (C) Corporate level strategy
 - (D) None of the above
- 26. Consumers are buying all products

 put into the market place. This

 demand state is called as:
 - (A) Latent demand
 - (B) Full demand
 - (C) Overfull demand
 - (D) Unwholesome demand

- 25. તે એક મોટા વ્યવસ્થાતંત્રની વ્યૂહરચના છે કે જેનો હેતુ ધંધાના એવા ભાગોની ઓળખ કરવી જેવા દ્વારા વ્યવસ્થાતંત્ર તેના કાર્યો કરી શકશે અને એ દર્શાવે છે કેવી રીતે આવા ધંધાઓ સંકલીત કરી શકાય જેના દ્વારા વ્યવસ્થાતંત્ર વધુ હરીફ બની શકશે :
 - (A) ક્રિયાત્મક વ્યૂહરચના
 - (B) ધંધાકીય સ્તર વ્યૂહરચના
 - (C) કોર્પોરેટ સ્તરીય વ્યૂહરચના
 - (D) ઉપયુક્ત એક પણ નથી
- 26. ગ્રાહકો બજાર સ્થળમાં મૂકવામાં આવેલ બધી જ પેદાશોની ખરીદી કરે છે. માંગની આ સ્થિતિને કહેવામાં આવે છે:
 - (A) શુષુપ્ત માંગ
 - (B) પૂર્ણ માંગ
 - (C) અતિપૂર્ણ માંગ
 - (D) વિપરીત માંગ

- 27. The marketing audit is a part of the following:
 - (A) Annual plan control
 - (B) Efficiency control
 - (C) Profitability control
 - (D) Strategic control
- 28. Family can be regarded as following type of reference groups:
 - (A) Secondary reference group
 - (B) Primary reference group
 - (C) Aspirational reference group
 - (D) Disassociative reference group
- 29. An element of the buyer's image of the product performance is related to the following:
 - (A) Mark-up pricing
 - (B) Target return pricing
 - (C) Perceived value pricing
 - (D) Going rate pricing

- 27. બજાર ક્રિયા ઓડીટ નીચેના પૈકી કયાનો ભાગ છે ?
 - (A) વાર્ષિક યોજના અંક્રશ
 - (B) કાર્યક્ષમતા/અંકુશ
 - (C) નફાકારકતાનો અંકુશ
 - (D) વ્યૂહાત્મક અંકુશ
- 28. કુટુંબ/પરિવાર નીચેના પૈકી કયા પ્રકારના સંદર્ભ જૂથમાં હોવાનું ગણવામાં આવે છે :
 - (A) ગૌણ સંદર્ભ જૂથ
 - (B) પ્રાથમિક સંદર્ભ જૂથ
 - (C) પ્રોત્સાહિક સંદર્ભ જથ
 - (D) બિનસંકલિત સંદર્ભ જથ
- 29. પેદાશના દેખાવના તત્વ અંગેની ગ્રાહકની છબી નીચેના સાથે સંબંધિત છે :
 - (A) માર્ક અપ કિંમત
 - (B) લક્ષાંકિત વળતર કિંમત
 - (C) અનુભવિત મૂલ્ય કિંમત
 - (D) પ્રવર્તમાન કિંમત

30.	All the product classes that can	30.	બધીજ પેદાશ વર્ગો જે મુખ્ય જરૂરીયાતને
	satisfy a core need with reasonable		વ્યાજબી અને અસરકારક રીતે સંતોષી શકે,
	effectiveness, it is known as:		તેને કહેવામાં આવે છે :
	(A) Product type		(A) પેદાશનો પ્રકાર
	(B) Product class		(B) પેદાશ વર્ગ
	(C) Product line		(C) પેદાશ રેખા
	(D) Brand and Item		(D) બ્રાન્ડ અને આઈટમ
31.	The most important goal of financial	31.	નાણાંકીય પ્રબંધનો સૌથી અગત્યનો લક્ષ્ય
	management is:		છે :
	(A) Profit maximisation		(A) નફાનું મહત્તમીકરણ
	(B) Matching income and		(B) આવક સાથે જાવકનો સુમેળ
	expenditure		કરવો
	(C) Using business assets		(C) ધંધાકીય અસ્કયામતોનો અસરકારક
	effectively		ઉપયોગ

(D) Wealth maximisation

(D) સંપત્તિનું મહત્તમીકરણ

32. A project having discount rate of 10% has the following cash-flows:

Year	Cash flows
	(Rs. Lacs)
0	-50
1	60
2	-30
3	80

The NPV of the project is:

- (A) Rs. 39.84 Lakhs
- (B) Rs. 39.48 Lakhs
- (C) Rs. 40.48 Lakhs
- (D) Rs. 93.84 Lakhs
- 33. PQR Ltd. has taken a term loan of Rs. 20 lakhs at an interest rate of 14% p.a. If the tax rate applicable is 30%, the cost of term loan is:
 - (A) 8.9%
 - (B) 9.8%
 - (C) 14.0%
 - (D) 4.2%

32. એક પ્રોજેકટ જેનો વટાવ દર ૧૦% છે તેનો રોક5 પ્રવાહ નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	રોક્ડ પ્રવાહ
	(રૂા. લાખમાં)
0	-50
1	60
2	-30
3	80

આ પ્રોજેકટનું ચોખ્ખુ વર્તમાન મુલ્ય છે :

- (A) Rs. 39.84 Lakhs
- (B) Rs. 39.48 Lakhs
- (C) Rs. 40.48 Lakhs
- (D) Rs. 93.84 Lakhs
- 33. પી.કયુ.આર. લિમિટેડે વાર્ષિક ૧૪% ના વ્યાજના દરે રૂા. 20 લાખની લાંબાગાળાની લોન લીધેલ છે. જો યોગ્ય કરનો દર ૩૦% હોય તો લાંબાગાળાના લોનની લાગત છે :
 - (A) 8.9%
 - (B) 9.8%
 - (C) 14.0%
 - (D) 4.2%

- 34. In Miller-Orr model of cash management:
 - (A) The lower limit of cash balance is set by the management and the upper limit and return point for cash balance are derived.
 - (B) The lower limit and the upper limit of cash balance are predecided by the management and return point for cash balance is derived.
 - (C) The lower limit for cash balance and the return point for the cash balance are predecided by the management and upper limit for cash balance is derived.
 - (D) Both upper limit for cash balance and return point for cash balance are pre-decided by the management and lower-limit for cash balance is derived.

- 34. રોક્ડ પ્રબંધના મિલર ઓર મોડેલમાં :
 - (A) રોક5 સિલકની નિમ્ન સીમા પ્રબંધકો દ્વારા તૈયાર કરેલ હોય છે અને ઉપલી સીમા અને પરતબિંદુ શોધવાના હોય છે
 - (B) રોકલ્ સિલકની નિમ્ન સીમા અને ઉપલી સીમા પ્રબંધકો દ્વારા પૂર્વ નિર્ધારિત હોય છે અને રોકલ્ સિલકનું પરતબિંદુ શોધવાનું હોય છે
 - (C) રોકંડ સિલકની નીચેની સીમા અને પરતબિંદુ પ્રબંધકો દ્વારા પૂર્વ નિર્ધારિત હોય છે અને રોકંડ સિલકની ઉપલી સીમા શોધવાની હોય છે
 - (D) રોક5 સિલકની ઉપલી સીમા અને રોક5 સિલકનું પરતબિંદુ પ્રબંધકો દ્વારા પૂર્વ નિર્ધારિત હોય છે અને રોક5 સિલકની નિમ્ન સીમા શોધવાની હોય છે

- 35. According to net income approach, the average cost of capital of firm:
 - (A) declines as debt-equity ratio increases
 - (B) increases as debt-equity ratio increases
 - (C) remains constant irrespective of change in debt-equity ratio
 - (D) keeps on fluctuating with increase in debt-equity ratio
- 36. Which of the following is *not* an environmental challenge facing human resources?
 - (A) Competition for scarce resources
 - (B) Government rules and regulations
 - (C) Global competition
 - (D) Changing workers
- 37. Job evaluation is:
 - (A) Determining the equal pay for the job of same value
 - (B) Systematic procedure used to determine the related worth of the job
 - (C) The minimum and maximum pay rates for each job class
 - (D) None of the above

- 35. ચોખ્ખી આવક અભિગમ અનુસાર, એકમની સરેરાશ મૂકી પક્તર:
 - (A) ૠુષ-ઈકવીટી ગુણોત્તર વધવા સાથે ઘટે છે
 - (B) ૠ્રા-ઈકવીટી ગુણોત્તર વધવા સાથે વધે છે
 - (C) ૠુષા-ઈકવીટી ગુણોત્તર બદલાવા સાથે યથાવત રહે છે
 - (D) ૠુણ-ઈકવીટી ગુણોત્તર વધવા સાથે વધઘટ થયા કરે છે
- 36. નીચેના પૈકી કઈ માનવસંસાધનની પર્યાવરણીય પડકાર નથી :
 - (A) મર્યાદિત પરિબળો માટેની હરીફાઈ
 - (B) સરકારી નિયમો અને નિયંત્રણો
 - (C) વૈશ્વિક હરીફાઈ
 - (D) બદલાતા કામદાર
- 37. કાર્ય મૂલ્યાંકન છે :
 - (A) સમાન મૂલ્યના કાર્ય માટે સમાન પગાર નિર્ધાર કરવો
 - (B) કામનું સંબંધિત મૂલ્ય નકકી કરવાની પદ્ધતિસરની પ્રક્રિયા
 - (C) કાર્યના દરેક વર્ગનો નિમ્ન અને મહત્તમ પગાર દર
 - (D) ઉપયુક્ત કોઈ નહીં

- Which of the following is not offered by job analysis?
 - (A) Workers attributes
 - Performance appraisals
 - (C) Working conditions
 - (D) Job specifications
- 39. From the below, which is the first step in the systematic approach to training?
 - (A) Determination of training objectives
 - (B) Design of training program
 - (C) Selection of training method
 - (D) Assessment of training needs
- Grievance adversely affects:
 - (A) Trade unions
 - Shareholders
 - (C) Employees
 - (D) Management

- નીચેના પૈકી કયું કાર્યવિશ્લેષણ દ્વારા પ્રસ્તાવિત નથી:
 - (A) કામદારોના લક્ષણો
 - (B) કામગીરી મૃલ્યાંકન
 - (C) કાર્ય પરિસ્થિતિ
 - (D) કાર્યનો વિગતવાર વર્શન
- નીચેના પૈકી કયું તાલીમના પદ્ધતિસરના અભિગમનું પહેલું પગલું છે :
 - (A) તાલીમ હેતુ નિર્ધારણ
 - (B) તાલીમ પ્રોગ્રામની રૂપરેખા
 - (C) તાલીમ પદ્ધતિની પસંદગી
 - (D) તાલીમ જરૂરિયાતોનું મૂલ્યાંકન
- 40. તકરાર વિરુદ્ધ રીતે અસર કરે છે:
 - (A) વ્યાપારી સંગઠનોને
 - (B) શેરહોલ્ડરોને
 - (C) કર્મચારીઓને
 - (D) સંચાલનને

19

- 41. The Capital to Risk Weighted Asset
 Ratio is used to determine:
 - (A) Non-performing assets of the Bank
 - (B) Profitability of Bank
 - (C) Capital adequacy position
 - (D) All of the above
- 42. Which of the following is most important for a bank?
 - (A) Systemic risk
 - (B) Country risk
 - (C) Credit risk
 - (D) Sovereign risk
- 43. EXIM banks are created for financing:
 - (A) Industrial manufacturing
 - (B) Mining
 - (C) Oil exploration
 - (D) Trade promotion

- 41. મૂકી સામે જોખમ ભારિત અસ્કયામત ગુણોત્તરનો ઉપયોગ (નીચેના પૈકી શેના) નિર્ધારણ માટે ઉપયોગ થાય છે :
 - (A) બેંકની બિનઉત્પાદિત અસ્કયામતો
 - (B) બેંકની નફાકારકતા
 - (C) મૂકી પર્યાપ્તતા
 - (D) ઉપયુક્ત બધા જ
- 42. નીચેના પૈકી કયા બેંક માટે સૌથી વધારે અગત્યના છે :
 - (A) પદ્ધતિસરનું જોખમ
 - (B) રાષ્ટ્રીય જોખમ
 - (C) શાખ જોખમ
 - (D) સાર્વભૌમ જોખમ
- 43. Exim બેંકોની રચના (નીચેના પૈકી કોની) નાણાં વ્યવસ્થા માટે કરવામાં આવે છે :
 - (A) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન
 - (B) ખાશ ઉત્પાદન
 - (C) ખનિજ તેલ ઉત્પાદન
 - (D) વ્યાપાર વૃદ્ધિ

44.	0	44.	રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા દ્વારા ઉપયોગમાં
	used by Reserve Bank of India?		લેવાતો પુનર્વટાવનો દર કયો છે ?
	(A) Repo Rate		(A) રીપો દર
	(B) Bank Rate		(B) બેંક દર
	(C) Credit Rate		(C) શાખ દર
	(D) Growth Rate		(D) વિકાસ દર
4 5.	Match the items of List I with the		
	items of List II and choose the	45.	યાદી ૧ ની વિગતો યાદી ૨ ની વિગતો
	correct option from the codes given		સાથે મેળવો અને નીચે આપેલ કોടમાંથી સાચો
	below:		વિકલ્પ પસંદ કરો :
	List I List II		યાદી ૧ યાદી ૨
(a)	Central Bank (i) Central Bank	(a)	સેંટ્રલ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (i) કેન્દ્રીય બેંક
	of India	(1.)	ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ફાઈનેન્સ (ii) ઈરડા
(b)	Industrial Finance (ii) IRDA	(b)	
	Corporation		કોર્પોરેશન
(c)	Reserve Bank (iii) Industrial Bank	(c)	રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા(iii) ઔદ્યોગિક બેંક
	of India	(d)	વીમો (iv) વેપારી બેંક
(d)	Insurance (iv) Commercial Bank		કોક :
	Codes:		(a) (b) (c) (d)
	$(a) \qquad (b) \qquad (c) \qquad (d)$		(A) (i) (ii) (iii) (iv)
	$(A) \qquad (i) \qquad (ii) \qquad (iii) \qquad (iv)$		
	(B) (iv) (iii) (i) (ii)		
	(C) (iii) (iv) (ii) (i)		(C) (iii) (iv) (ii) (i)
ę	(D) (ii) (iv) (iv) (iii)		(D) (ii) (i) (iv) (iii)
Com	merce–II	21	[P.T.O.]

- 46. Which of the following is *not* included in the current account of the balance of payments account?
 - (A) Transactions for exports
 - (B) Interest payments
 - (C) Remittances made by nationals working abroad
 - (D) Long-term loans received by
 the country from World Bank
 in foreign currency
- 47. The Dunkel draft was responsible for:
 - (A) Liberalizing trade
 - (B) Abolition of GATT
 - (C) Establishment of WTO
 - (D) All of the above

- 46. નીચેના પૈકી કયા વેપારની લેણદેણની સમતુલાના ચાલુ ખાતામાં સમાવિત નથી :
 - (A) નિકાસ માટેના વ્યવહારો
 - (B) વ્યાજની ચૂકવણીઓ
 - (C) સ્વદેશી ભારતીઓ દ્વારા મોકલવામાં આવેલી પ્રેષિત રકમ
 - (D) વિદેશી મુદ્રામાં વર્લ્ડ બેંક તરફથી રાષ્ટ્રને મળેલી લાંબા ગાળાની લોન
- 47. ૬ન્કલ ડ્રાફ્ટ નીચેના અંગે જવાબદાર હતો :
 - (A) વેપારના ઉદારીકરણ
 - (B) ગેટ (GATT) ની નાબૂદી
 - (C) વિશ્વ વેપાર સંઘની સ્થાપના
 - (D) ઉપયુક્ત બધા જ

- 48. The difference between Foreign
 Direct Investment (FDI) and
 Foreign Institutional Investment
 (FII) is:
 - (A) FDI is in domestic currency and FII in foreign currency
 - (B) FDI brings in real foreign capital and FII is speculative
 - (C) FII involves production and FDI does not
 - (D) None of the above
- 49. The "Most Favoured Nation Clause":
 - (A) Promotes trade discrimination
 - (B) Reduces trade discrimination
 - (C) Creates trade Blocs
 - (D) Creates customs unions
- 50. Country's balance sheet is called:
 - (A) Balance of payments
 - (B) Terms of trade
 - (C) Trade ratios
 - (D) Direction of trade

- 48. પ્રત્યક્ષ વિદેશી રોકાણ (FDI) અને વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણ (FII) વચ્ચે તફાવત છે:
 - (A) પ્રત્યક્ષ વિદેશી રોકાણ સ્થાનિક અને વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણ વિદેશી ચલણ છે
 - (B) પ્રત્યક્ષ વિદેશી રોકાણ સાચી વિદેશી મૂકી જયારે વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણ વધઘટ વાળી વિદેશી મૂકી લાવે છે
 - (C) વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણમાં ઉત્પાદન સંકળાયેલ છે જયારે પ્રત્યક્ષ વિદેશી રોકાણમાં તેમ નથી
 - (D) ઉપયુક્ત કોઈ નથી
- 49. સૌથી વધુ તરફેલ/દર્શાવવુ રાષ્ટ્ર અંગેની જોગવાઈ:
 - (A) વ્યાપારી ભેદભાવને ઉત્તેજન પૂરું પાડે છે
 - (B) વ્યાપારી ભેદભાવ ઘટાડે છે
 - (C) વ્યાપારી જૂથોનું સર્જન કરે છે
 - (D) જકાત સંઘનું સર્જન કરે છે
- 50. રાષ્ટ્રના સરવૈયાને કહેવામાં આવે છે :
 - (A) લેશદેશની સમતુલા
 - (B) વેપારની શરતો
 - (C) વેપારના ગુણોત્તરો
 - (D) વેપારની દિશા

ROUGH WORK